

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นาฏศิลป์ไทยทรงคุณค่า	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้นและประวัติความเป็นมารำวงมาตรฐาน	เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ศ 3.1 : เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์
 วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้
 ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.4/1 : ระบุทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์

สาระสำคัญ

นาฏศิลป์ไทย จำเป็นต้องฝึกการเคลื่อนไหวมือและเท้าอย่างมีแบบแผน เพื่อให้เกิดความ
 ถูกต้อง ผู้ที่มีทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์ที่ดี ย่อมปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องและมีท่ารำ
 อ่อนช้อยสวยงาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและลักษณะท่ารำของนาฏยศัพท์ได้
2. ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ถูกต้อง
3. กล้าแสดงออก

สาระการเรียนรู้

นาฏยศัพท์เบื้องต้น ประกอบด้วย

1. ลักษณะท่ารำของมือ
2. ลักษณะท่ารำของเท้า

กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ

1. ครูแจ้งเรื่องที่เรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 20 ข้อ
3. นักเรียนดูภาพการแสดงนาฏยศัพท์ประเภทต่าง ๆ เช่น ตั้งวงบน จีบหงาย แล้วร่วมกัน

อภิปราย โดยครูใช้คำถามนำ ดังนี้

3.1 ภาพที่เห็นมีลักษณะท่าอย่างไร

3.2 ท่าในแต่ละภาพมีชื่อเรียกว่าอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม เท่าๆ กัน(คละความสามารถ) ตัวแทนกลุ่มรับใบความรู้เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น แล้วร่วมกันศึกษาความหมาย ประเภทและลักษณะท่ารำนานาฏยศัพท์

2. ครูสาธิตและอธิบายลักษณะท่ารำนานาฏยศัพท์ ตามใบความรู้ นักเรียนคอยสังเกตแล้วปฏิบัติตามที่ละท่าตามลำดับ

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำที่ถูกต้องสมบูรณ์

นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ที่ละท่าจนเกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก

นักเรียนปฏิบัติที่หน้าชั้นเรียนสลับกันที่ละกลุ่ม จากนั้นครูและเพื่อนๆ ร่วมกันวิจารณ์ และแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

1. นักเรียนร่วมกันทบทวนฝึกปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ ที่ละท่าตามลำดับ

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

2.1 มีความรู้สึอย่างไรต่อการฝึกปฏิบัติทำนาฏยศัพท์

2.2 นักเรียนสามารถนำทำนาฏยศัพท์เหล่านี้ไปประยุกต์ใช้อย่างไร

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ภาพทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น

2. ใบความรู้เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การผ่าน
1. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 1.1 อธิบายความหมายและ ลักษณะท่าร่างของนาฏยศัพท์ 1.2 ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ 1.3 กล้าแสดงออก	1. สังเกตการ ตอบคำถาม และการ อภิปราย 2. สังเกตการณ์ ปฏิบัติ กิจกรรม 3. สังเกตการณ์ ปฏิบัติ กิจกรรม	1. แบบสังเกต พฤติกรรม 2. แบบสังเกต พฤติกรรม 3. แบบสังเกต พฤติกรรม	1. ร้อยละ 80 ขึ้นไป 2. ร้อยละ 80 ขึ้นไป 3. ร้อยละ 80 ขึ้นไป

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นาฏศิลป์ไทยทรงคุณค่า
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบและเลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียง

ข้อเดียว ข้อสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

1. สาวตรี หีบจิบแล้วยื่นมือชูอยู่ด้านข้างหันจิบเข้าหาแง่ศีรษะตรงกับท่ารำในข้อใด
  - ก. จีบปรกข้าง
  - ข. ล่อแก้ว
  - ค. จีบปรกหน้า
  - ง. สะบัดมือจิบ
2. นักเรียนคิดว่า ใครที่ปฏิบัติท่า “วงบน” ได้ถูกต้อง
  - ก. เด็กชายทวี ยกวงให้ปลายนิ้วสูงระดับไหล่
  - ข. เด็กหญิงปราณี ยกวงให้ปลายนิ้วสูงระดับแง่ศีรษะ
  - ค. เด็กชายโกมล ยกวงให้ปลายนิ้วสูงระดับหางคิ้ว
  - ง. เด็กหญิงอรดี ยกวงให้ปลายนิ้วสูงระดับหางคิ้ว
3. ก่อนที่นักเรียนจะปฏิบัติท่ากระดกเท้า ควรปฏิบัติท่าใดเป็นอันดับแรก
  - ก. กระทุ้ง
  - ข. สะดุด
  - ค. ประ
  - ง. วางสัน
4. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด
  - ก. โสภา รำสวยเพราะดูการฟ้อนรำเป็นประจำ
  - ข. โสภี รำสวยเพราะมีพื้นฐานนาฏยศัพท์และภาษาทำรำนาฏศิลป์ที่ดี
  - ค. อวยพร รำสวยเพราะเธอมีความพยายามสูง
  - ง. อัมพร รำสวยเพราะตั้งใจรำ
5. รำวงในสมัยก่อนมีชื่อเรียกว่าอย่างไร
  - ก. รำวง
  - ข. รำโทน
  - ค. รำเกี้ยวพาราสี
  - ง. รำคู่

6. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะความหมายของเนื้อเพลงที่ใช้ในการร่ำวง
- ก. ปลุกใจ
  - ข. ชมความงาม
  - ค. ชมธรรมชาติ
  - ง. เกี่ยวพาลาสี
7. ข้อใดเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการรำโทน
- ก. ฉิ่ง ฉาบ โทน
  - ข. ฉิ่ง ฉาบ กรับ โทน
  - ค. ฉิ่ง กลอง โทน รำมะนา
  - ง. ฉิ่ง กรับ โทน
8. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของการแต่งกายของหญิงสมัยรัชกาลที่ 5
- ก. นุ่งโจงกระเบน ห่มสไบเฉียง
  - ข. นุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อคอหมูแฮมแขนพอง
  - ค. นุ่งผ้าถุง ใส่เสื้อแขนกระบอกคอกลม
  - ง. นุ่งชุดราตรี ยาว
9. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของการแต่งกายของชายในชุดไทยพื้นบ้าน
- ก. นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน
  - ข. ใส่เสื้อเชิ้ต กางเกงขายาว
  - ค. ใส่สูท ผูกเนกไท
  - ง. นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม
10. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง กี่ท่ารำ
- ก. 10 เพลง 10 ท่ารำ
  - ข. 10 เพลง 12 ท่ารำ
  - ค. 10 เพลง 14 ท่ารำ
  - ง. 10 เพลง 16 ท่ารำ
11. ผู้ที่แต่งทำนองเพลงงามแสงเดือนคือใคร
- ก. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
  - ข. ครูเอื้อ สุนทรสนาน
  - ค. จมื่นมานิตย์นเรศ
  - ง. อาจารย์มนตรี ตราโมท

12. ผู้ที่แต่งทำนองงูชานักรบคือใคร

- ก. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
- ข. ครูเอื้อ สุนทรสนาน
- ค. จมื่นมานิตย์นเรศ
- ง. อาจารย์มนตรี ตราโมท

13. รูปต่อไปนี้แสดงท่าร่าอะไร

- ก. ท่าพรหมสี่หน้า
- ข. ท่าช้างประสานงาน
- ค. ยูงพ็อนหาง
- ง. ท่าขอแก้ว

14. รูปต่อไปนี้แสดงท่าร่าอะไร

- ก. ท่าซึกแบ่งผัดหน้า
- ข. ท่าฉลาเพียงไหล่
- ค. ยูงพ็อนหาง
- ง. ท่าขอแก้ว

15. รูปต่อไปนี้แสดงท่ารำอะไร

- ก. ท่าซึกแบ่งผัดหน้า
- ข. ท่าผาลาเพียงไหล่
- ค. ยุงพ้อนหาง
- ง. ท่าจันทร์ทรงกลด

16. รูปต่อไปนี้แสดงท่ารำอะไร

- ก. ท่ารำยั่ว
- ข. ท่าผาลาเพียงไหล่
- ค. ยุงพ้อนหาง
- ง. ท่าจันทร์ทรงกลด

17. รูปต่อไปนี้แสดงท่ารำอะไร

- ก. ท่าสอดสร้อยมาลา
- ข. ท่าผาลาเพียงไหล่
- ค. ท่ารำยั่ว
- ง. ท่าช้างประสานงา

18. จากภาพในข้อ 16. เป็นท่ารำที่ใช้ประกอบเพลงใด

- ก. งามแสงเดือน
- ข. ชาวไทย
- ค. หญิงไทยใจงาม
- ง. ดวงจันทร์วันเพ็ญ

19. รูปต่อไปนี้แสดงท่ารำอะไร

- ก. ท่าสอดสร้อยมาลา
- ข. ท่าผาลาเพียงไหล่
- ค. ท่ารำยั่ว
- ง. ท่ารำสาย

20. จากภาพในข้อ 17. เป็นท่ารำที่ใช้ประกอบเพลงใด

- ก. ชาวไทย
- ข. รำมาซิมารำ
- ค. หญิงไทยใจงาม
- ง. ดวงจันทร์วันเพ็ญ

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นาฏศิลป์ไทยทรงคุณค่า
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ก	11. ง
2. ง	12. ข
3. ก	13. ข
4. ข	14. ข
5. ข	15. ค
6. ค	16. ก
7. ข	17. ก
8. ข	18. ก
9. ง	19. ง
10. ค	20. ข

นาฏยศัพท์เบื้องต้น

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์เฉพาะทางนาฏศิลป์ หรือเป็นชื่อของท่ารำแบบไทย นาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องท่ารำไทย แยกได้เป็น 3 หมวด ดังนี้ (สุมิตร เทพวงษ์, 2548, น. 184)

1. หมวดนามศัพท์ เช่น

- 1.1 วง ได้แก่ วงบน วงกลาง วงล่าง วงหน้า
- 1.2 จีบ ได้แก่ จีบหงาย จีบคว่ำ จีบหลัง จีบล่อแก้ว จีบปรกข้าง จีบปรกหน้า
- 1.3 การใช้เท้า ได้แก่ ยกเท้า ถัดเท้า จรดเท้า กระทุ้งเท้า กระตักเท้า ก้าวเท้า

2. หมวดกิริยาศัพท์ เช่น

- 2.1 ส่วนศีรษะ คอ ไหล่ ได้แก่ เอียง ลักคอ กล่อมไหล่
- 2.2 ส่วนมือ แขน ได้แก่ สะบัดมือ ม้วนมือ คลายมือ
- 2.3 ส่วนขา เท้า ได้แก่ ยืด กระทบ ตบเท้า วางหลัง กระทุ้ง กะเทาะ วางสั้น ฉายเท้า

ชอยเท้า ถัดเท้า

3. หมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด เช่น ตัวพระ ตัวนาง ตลกตามพระ นางตลาด นางกษัตริย์ เป็นต้น

ตัวอย่างลักษณะท่ารำของมือ

1. **การจีบ** เป็นลักษณะของการเอานิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือมาบรรจบกันให้ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดข้อที่ 1 ของนิ้วชี้ (นับจากปลายนิ้ว) ส่วนนิ้วที่เหลือทั้งสามนิ้วเหยียดตรงและกรีดนิ้วทั้งสามออกให้ช่องว่างระหว่างนิ้วแต่ละนิ้วมีระยะเท่าๆ กัน คล้ายรูปพัดหลักสำคัญของการจีบ คือ ต้องหักข้อมือที่จีบเข้าหาฝ่าแขนเสมอ(สุมิตร เทพวงษ์, 2548, น. 193-195)

ลักษณะของการจับ

จับหงาย

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

จับหงาย คือ การหยิบจับแล้วหงายข้อมือขึ้นให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นข้างบน

จับคว่ำ

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

จิบคว่ำ คือ การหยิบจิบแล้วคว่ำข้อมือลงและให้ปลายนิ้วชี้ลง

นอกจากจิบหงายและจิบคว่ำแล้ว ยังมีการเรียกชื่อจิบ ตามลักษณะของตำแหน่งที่นำจิบไปใช้ เช่น

จิบปรกหน้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

จิบปรกหน้า คือ ลักษณะการจิบที่อยู่ระดับวงบน มือที่หยิบจิบหันข้อมือและปลายนิ้วที่หยิบจิบเข้าตรงด้านหน้า

จีบปรกข้าง

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

จีบปรกข้าง คือ ลักษณะการจีบที่ปลายนิ้วจะชี้เข้าที่แกงศีรษะ

จีบหลัง

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

จีบหลัง คือ ลักษณะของการส่งแขนไปข้างหลัง คร่ำทำองแขนแล้วพลิกข้อมือมือหีบจีบ หันฝ่ามือและนิ้วที่หีบจีบชี้ขึ้นด้านบน

2. ตั้งวง

วง คือ ส่วนโค้งของลำแขน ประกอบด้วย การตั้งมือแบขึ้นทั้งสี่นิ้ว นิ้วหัวแม่มืองอเข้าหาฝ่ามือ เล็กน้อย พร้อมทั้งหักข้อมือเข้าหาลำแขน และทอดลำแขนให้ได้ส่วนโค้งที่สวยงามวงต่าง ๆ จะเรียกชื่อตามตำแหน่งที่นำไปใช้ เช่น (สุมิตร เทพวงษ์, 2548 : 191-192)

วงบน

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

วงบน ตัวพระ - ปลายนิ้วจะสูงระดับแก้มศีรษะ

ตัวนาง - ปลายนิ้วยกสูงระดับหางคิ้ว

วงกลาง

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

วงกลาง ยกแขนระดับค้ำยวงบน แต่ยกระดับให้แขนส่วนบนลาดลงล่างมาก ๆ นิ้วอยู่ระดับศอก ซ้อนลำแขนขึ้นบนเล็กน้อย

วงล่าง

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

วงล่าง ตัวพระ - กั้นส่วนโค้งของวงออกจากลำตัว
ตัวนาง - ส่วนโค้งของวงห่างจากลำตัวเล็กน้อย

การตั้งวงล่าง ให้ปลายนิ้วทั้งสองอยู่ในระดับชายพกหรือหัวเข็มขัด นิ้วหัวแม่มืองอเข้าหาฝ่ามือเล็กน้อย พร้อมทั้งหักข้อมือเข้าหาลำแขน ให้ส่วนโค้งของลำแขนห่างจากลำตัวเล็กน้อย

วงหน้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

วงหน้า ยกแขนตั้งวงขึ้นระดับสายตา เนิยงมือมาข้างหน้าเล็กน้อย

ตัวอย่างลักษณะท่ารำของเท้า

1. ยกเท้า

ยกเท้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

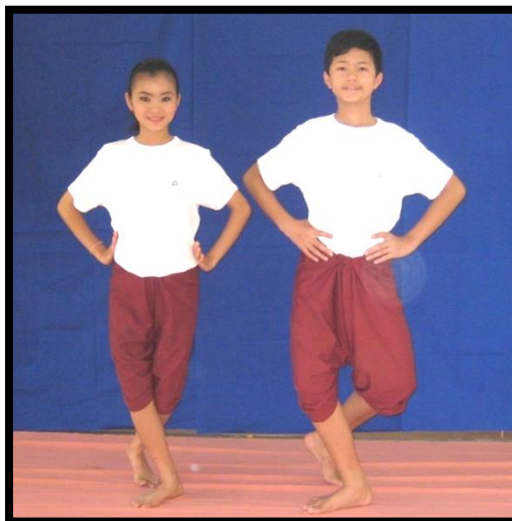
ยกเท้า คือ การยกเท้าและหักข้อเท้าขึ้น แบ่งออกเป็น (สุมิตร เทพวงษ์, 2548, น. 201-202)

1.1 ยกหน้า คือ การใช้เท้าข้างใดข้างหนึ่งยกขึ้นเหนือพื้นให้ได้ระดับ หักข้อเท้าและปลายนิ้วเท้าขึ้น ส่วนเท้าข้างที่ไม่ได้ยกขึ้นมาจะยืนรับขาข้างที่ยก ถ้าเป็นตัวพระเหลี่ยมขากว้างและไม่ควรยกเท้าสูงเกินเข่าที่ยืนอยู่ หันปลายเท้าไปด้านข้างพอสมควร ส่วนตัวนางเหลี่ยมขาแคบลง เท้าข้างที่ยกจะสูงระดับครึ่งน่องของเท้าที่ยืน หันปลายเท้ามาด้านหน้า

1.2 ยกข้าง คือ การยกเท้าคล้ายยกหน้า แต่ดันเข่าออกไปด้านข้างมาก ๆ ใช้สำหรับตัวพระ ถ้าเป็นตัวนางจะใช้วิธีการที่เรียกว่า “เตี้ยว” แทน คือ ใช้สันเท้าจรดขาอีกข้างหนึ่งไม่ควรให้สูง แยกเข่าเหมือนตัวพระ

2. ก้าวเท้า

ก้าวหน้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

2.1 ก้าวหน้า

ก้าวหน้า คือ การยกเท้าข้างใดข้างหนึ่งแล้ววางลง โดยใช้ส้นเท้าจรดลงก่อน แล้วเหยียบลงให้เต็มเท้า เบนปลายเท้าให้เฉียงไปด้านข้างเล็กน้อย ส้นเท้าหน้าตรงกับหัวแม่เท้าที่อยู่ข้างหลังและห่างกันประมาณ 10 นิ้ว น้ำหนักรวมอยู่ปลายเข่าด้านหน้าและเปิดส้นเท้าด้านหลังใช้จมูกเท้ายันพื้นไว้

ก้าวข้าง

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

2.2 ก้าวข้าง

ก้าวข้าง คือ การก้าวเท้าข้างใดข้างหนึ่งไปด้านข้างๆ ตัว โดยจรดส้นเท้าลงก่อน แล้วจึงเหยียบลงไปเต็มเท้า และให้ปลายเท้าชี้ออกไปข้าง ๆ ตัว ส่วนฝ่าเท้าให้วางเป็นเส้นตรงกับหัวแม่เท้าข้างหลังและให้ห่างกันประมาณ 1 ฟุต น้ำหนักรวมตัวที่ปลายเท้าที่ก้าวข้าง เปิดปลายเท้าและส้นเท้าที่ก้าวข้างเล็กน้อย

3. การถัดเท้า การถัดเท้ามี 2 ลักษณะ ดังนี้

ถัดเท้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

3.1 ถัดเท้าอยู่กับที่

แบ่งเป็นการถัดเท้าไขว้ และการถัดเท้าเสมอกัน สำหรับการถัดเท้าไขว้นั้นเท้าหนึ่งอยู่หน้าเท้าอีกข้างหนึ่งอยู่หลังเปิดส้นเท้า ส่วนการถัดเท้าเสมอกัน คือ การวางเท้าทั้งสองเสมอกัน ซึ่งเท้าหนึ่งจะยืนเต็มเท้า อีกเท้าหนึ่งจะปฏิบัติกรถัดเช่นเดียวกัน แต่อาจจะถัดเท้าออกไปตรงข้างหน้าและบางครั้งจะถัดไปข้างๆ

3.2 การถัดเท้าเคลื่อนที่

เป็นการถัดเท้าเดินโดยใช้เท้าขวาเป็นฝ่ายถัด วิธีถัดเท้า อาศัยวางน้ำหนักและเสือกจมูกเท้าเช่นเดียวกัน หากแต่ว่ายกเท้าถัดเคลื่อนไปเท่านั้น

4. กระจุกเท้า

กระจุกเท้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

กระจุกเท้า

กระจุกเท้า คือ การกระแทกจุมเท้าที่อยู่ด้านหลังครั้งหนึ่งก่อนแล้วกระดกเท้า โดยยกเท้าที่กระแทกไปด้านหลังและใช้ส้นเท้าติดกับกันเป็นบางครั้ง การกระจุกเท้าไม่ต้องกระดกเท้าก็มี อาจจะกระจุกแล้วก้าวไปตามปกติ

5. กระดกเท้า

กระดกเท้า

ที่มา : พนิดา อุทัยศรี

กระดูกเท้า คือ ลักษณะของการใช้เท้ายกขึ้น โดยให้ปลายเท้าชี้ลง แบ่งออกเป็น

5.1 กระดูกหลัง คือ การยกเท้าไปข้างหลัง พยายามให้ส้นเท้าติดกับกัน หรือเกือบติดกัน โดยการดันเข้าไปข้างหลังมาก ๆ

5.2 กระดูกเสี้ยว คือ การยกเท้าคล้ายกระดูกหลัง แต่ยกเท้ากระดูกหลังเฉียงไปด้านข้าง ซึ่งถ้ามองไปข้างหน้า จะสามารถมองเท้าที่กระดูกได้ชัดเจน

แบบสังเกตพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้

เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

คำชี้แจง ผู้ประเมิน สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	รายการประเมิน									รวม 9
	อธิบายความหมาย และลักษณะท่าจำ ของนาฏยศัพท์ (K)			ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ (P)			กล้าแสดงออก (A)			
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ระดับคุณภาพ

คะแนน 7 - 9 หมายถึง ดี

คะแนน 4 - 6 หมายถึง พอใช้

คะแนน 1 - 3 หมายถึง ปรับปรุง

สรุปผล ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ 4 คะแนนขึ้นไป

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางสาวพนิดา อุทัยศรี)

เกณฑ์การให้คะแนนตามจุดประสงค์การเรียนรู้
เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
อธิบาย ความหมายและ ลักษณะท่ารำ ของนาฏยศัพท์	อธิบายความหมายและ ลักษณะท่ารำของ นาฏยศัพท์ได้ถูกต้อง ครบทุกท่า	อธิบายความหมายและ ลักษณะท่ารำของนาฏย ศัพท์ได้ถูกต้อง 5 ท่าขึ้นไป	อธิบายความหมายและ ลักษณะท่ารำของ นาฏยศัพท์ได้ถูกต้อง น้อยกว่า 5 ท่า
ปฏิบัติท่า นาฏยศัพท์ได้	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ ได้ถูกต้องครบทุกท่า	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ ได้ถูกต้องมากกว่า 5 ท่า	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ ได้ถูกต้องน้อยกว่า 5 ท่า
กล้าแสดงออก	มีความมั่นใจ ตั้งใจ กระตือรือร้นและ ทำงานเสร็จทันเวลา ตามที่กำหนดทุกครั้ง	มีความมั่นใจ ตั้งใจ กระตือรือร้นแต่ทำงาน ช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ขาดความมั่นใจ ไม่กระตือรือร้นและ ทำงานช้ากว่าเวลาที่ กำหนด

แบบสังเกตการประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์

เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

คำชี้แจง ผู้ประเมิน สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางตาม
เกณฑ์การ

ประเมิน

เลขที่	รายการประเมิน																				รวม 20	
	ความถูกต้อง ของท่ารำ				ท่ารำสัมพันธ์ กับคำร้องและ จังหวะ				ลีลาอ่อนช้อย สวยงาม				มีความ พร้อมเพรียง				กล้าแสดงออก					
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ระดับคุณภาพ

คะแนน 17 - 20 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 13 - 16 หมายถึง ดี

คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้

คะแนน 5 - 8 หมายถึง ไม่ดี

คะแนน 1 - 4 หมายถึง ไม่ดีเลย

สรุปผล ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ 7 คะแนนขึ้นไป

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางสาวพนิดา อุทัยศรี)

เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้องของท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าได้ถูกต้องครบถ้วนทุกท่า และมีความต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบทุกท่า และขาดความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ถูกต้อง เกือบทุกท่า และขาดความต่อเนื่อง เป็นส่วนมาก	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ถูกต้องทุกท่า และขาดความต่อเนื่องตลอดทั้งเพลง
ท่ารำสัมพันธ์กับคำร้องและจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำ มือและเท้า ได้สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องและจังหวะจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำ มือและเท้าได้ สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะ ไม่ครบทุกท่าและขาดความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะ จนจบเพลงและขาดความต่อเนื่อง เป็นส่วนมาก	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะ จนจบเพลงและขาดความต่อเนื่อง
ลีลาอ่อนช้อยสวยงาม	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางสง่างาม ยิ้มแย้ม มีลีลาอ่อนช้อยสวยงาม ครบทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางสง่างาม ยิ้มแย้ม แต่ลีลาขาดความอ่อนช้อยสวยงาม	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างาม มีลีลาที่ไม่อ่อนช้อยสวยงาม หลายท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างาม มีลีลาที่ไม่อ่อนช้อยสวยงามทุกท่า
มีความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติท่ารำได้สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มอย่างพร้อมเพรียง ต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำได้สัมพันธ์กับคู่ แต่สมาชิกขาดความพร้อมเพรียง หรือขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง	ปฏิบัติท่ารำ ไม่สัมพันธ์กับคู่ และสมาชิกกลุ่มขาดความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติท่ารำ ไม่สัมพันธ์กับคู่ และสมาชิกกลุ่มขาดความพร้อมเพรียงตลอดทั้งเพลง

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
กล้า แสดงออก	มีความมั่นใจ ตั้งใจ และปฏิบัติทำร่า ด้วยความ กระตือรือร้นอย่าง ต่อเนื่อง	มีความมั่นใจ สนใจและปฏิบัติ กิจกรรม ด้วยความ กระตือรือร้นแต่ ขาดความต่อเนื่อง	ขาดความมั่นใจ และแต่มีความ กระตือรือร้นใน การปฏิบัติ กิจกรรม	ขาดความมั่นใจ และไม่มี กระตือรือร้นใน การปฏิบัติ กิจกรรม

บันทึกผลหลังการสอน

วิชา.....รหัส.....แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....หน่วยการเรียนรู้.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

3. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

.....

.....

.....

4. ผลที่เกิดกับครูผู้สอน

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

ลงชื่อ.....รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการโรงเรียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง รำวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว จำนวน 5 ข้อ

---

1. รำวงมาตรฐานมีวิวัฒนาการมาจากอะไร
  - ก. รำวง
  - ข. รำโทน
  - ค. รำฉ่อย
  - ง. รำกลองยาว
2. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
  - ก. 6 เพลง
  - ข. 8 เพลง
  - ค. 10 เพลง
  - ง. 12 เพลง
3. คุณหญิงละเอียด พิบูลย์สงคราม แต่งเพลงรำวงมาตรฐานขึ้นกี่เพลง
  - ก. 3 เพลง
  - ข. 4 เพลง
  - ค. 5 เพลง
  - ง. 6 เพลง
4. กรมศิลปากร ได้แต่งเพลงรำวงมาตรฐานขึ้นกี่เพลง
  - ก. 3 เพลง
  - ข. 4 เพลง
  - ค. 5 เพลง
  - ง. 6 เพลง
5. ลักษณะเฉพาะของรำวงมาตรฐานเป็นอย่างไร
  - ก. เดินเป็นวงกลม ทวนเข็มนาฬิกา
  - ข. เดินเป็นวงกลม ตามเข็มนาฬิกา
  - ค. เดินตามความถนัด
  - ง. เดินตามข้อตกลงของผู้รำ

เฉลยแบบทดสอบย่อยท้ายแผน
เรื่อง รำวงมาตรฐาน

1. ก
2. ค
3. ง
4. ข
5. ก